

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 เครื่องมือ และอุปกรณ์

3.1.1 เครื่องสเปกโทรฟลูออโรโฟโตมิเตอร์ (Spectrofluorophotometer) รุ่น FP-6200 บริษัท Jasco ประเทศญี่ปุ่น และคิวเวตขนาด 1.5 มิลลิลิตร

3.1.2 เครื่องชั่งละเอียด (Analytical balance) ทศนิยม 5 ตำแหน่ง รุ่น AT 261 Delta Range บริษัท Mettler Toledo Co., LTD. ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

3.1.3 เครื่องวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH meter) รุ่น Φ 34 ของ Beckman

3.1.4 ตู้อบ (Oven) รุ่น 1375 FX ของ SHEL LAB, Sheldon manufacturing, INC.

3.1.5 ไมโครปิเปตต์ (Micropipette) ขนาด 0.1-10 ไมโครลิตร, 10-100 ไมโครลิตร และ 100-1,000 ไมโครลิตร บริษัท Boeco ประเทศเยอรมัน

3.2 สารเคมี

3.2.1 สารมาตรฐานบราสสิโนไลด์ (Brassinolide: $C_{28}H_{48}O_6$ มวลโมเลกุล 480.68 กรัมต่อโมล) ความบริสุทธิ์ 90 เปอร์เซ็นต์ เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท Sigma-Aldrich ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.2.2 แด็นซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด (Dansylaminophenylboronic acid, DABA: $C_{18}H_{19}BN_2O_4S$ มวลโมเลกุล 370.23 กรัมต่อโมล) เกรด HPLC ของบริษัท Sigma-Aldrich ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.2.3 เมทานอล (Methanol: CH_3OH มวลโมเลกุล 32.04 กรัมต่อโมล) เกรด HPLC ของบริษัท RCI Labscan ประเทศไทย

3.2.4 ไดโซเดียม ไฮโดรเจนฟอสเฟต ไดเดคาไฮเดรต (Disodium hydrogen phosphate dodecahydrate: $Na_2HPO_4 \cdot 12 H_2O$ มวลโมเลกุล 358.14 กรัมต่อโมล) เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท Carlo Erba ประเทศอิตาลี

3.2.5 โพแทสเซียม ไดไฮโดรเจนฟอสเฟต (Potassium dihydrogenphosphate: KH_2PO_4 มวลโมเลกุล 136.09 กรัมต่อโมล) เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท Carlo Erba ประเทศอิตาลี

3.2.6 โซเดียมไฮดรอกไซด์ (Sodium hydroxide: $NaOH$ มวลโมเลกุล 40.00 กรัมต่อโมล) เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท Merck ประเทศเยอรมัน

3.2.7 ไดเมทิลซัลฟอกไซด์ (Dimethylsulfoxide: C_2H_6OS มวลโมเลกุล 78.13 กรัมต่อโมล) เกรดสำหรับการสังเคราะห์ ของบริษัท Merck ประเทศเยอรมัน

3.2.8 กรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 37 เปอร์เซ็นต์ (Hydrochloric acid: HCl มวลโมเลกุล 36.46 กรัมต่อโมล) เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท RCI Labscan ประเทศไทย

3.2.9 เอทิล แอซิเตท (Ethyl acetate: $C_4H_8O_2$ มวลโมเลกุล 88.11 กรัมต่อโมล) เกรดวิเคราะห์ ของบริษัท Merck ประเทศเยอรมัน

3.3 การเตรียมสารละลาย

3.3.1 สารละลายมาตรฐานบราสโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์

ชั่งสารมาตรฐานบราสโนไลด์ 2.40 มิลลิกรัม ละลายและปรับปริมาตรด้วยตัวทำละลายผสมเมทานอล: น้ำ อัตราส่วน 1: 1.5 ในขวดวัดปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตร (เก็บที่ 4 องศาเซลเซียส ได้นาน 1 เดือน)

3.3.2 สารละลายแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด (DABA)

ชั่งแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 11.11, 4.44 และ 2.50 มิลลิกรัม ละลายด้วยไดเมทิลซัลฟอกไซด์ ในขวดวัดปริมาตรขนาด 5 มิลลิลิตร จะได้ DABA 6.00, 2.40 และ 1.35 มิลลิโมลาร์ ตามลำดับ (เตรียมก่อนใช้) จากนั้นนำ DABA 6.00 มิลลิโมลาร์ ไปเจือจางด้วยไดเมทิลซัลฟอกไซด์ เป็นความเข้มข้นต่าง ๆ ตามต้องการ

3.3.3 สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์

ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 2 กรัม ละลายในน้ำปราศจากไอออน 50 มิลลิลิตร จะได้สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1.0 โมลาร์ นำไปเจือจางเป็นสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.10 โมลาร์ ปริมาตรตามที่ต้องการ

3.3.4 สารละลายกรดไฮโดรคลอริก

ตวงกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 37 เปอร์เซ็นต์ ปริมาตร 4.2 มิลลิลิตร เติมน้ำปราศจากไอออนให้ได้ปริมาตรรวม 50 มิลลิลิตร จะได้สารละลายกรดไฮโดรคลอริก 1.0 โมลาร์ จากนั้นนำไปเจือจางเป็นสารละลายกรดไฮโดรคลอริก 0.10 โมลาร์ ปริมาตรตามที่ต้องการ

3.3.5 สารละลายบัฟเฟอร์โพแทสเซียม ไดไฮโดรเจนฟอสเฟต

ชั่งโพแทสเซียม ไดไฮโดรเจนฟอสเฟต 13.6 มิลลิกรัม จำนวน 2 ชุด ละลายด้วยน้ำปราศจากไอออน 8 มิลลิลิตรในบีกเกอร์ ปรับค่าพีเอชของสารละลายด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.10 โมลาร์ เพื่อให้ได้สารละลายบัฟเฟอร์พีเอช 5 และ 6 จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 10 มิลลิลิตร ด้วยน้ำปราศจากไอออน จะได้สารละลายบัฟเฟอร์โพแทสเซียม ไดไฮโดรเจนฟอสเฟต 10 มิลลิโมลาร์

นำไปเจือจางเป็นสารละลายบัฟเฟอร์โพแทสเซียม ไดไฮโดรเจนฟอสเฟต 5, 1 และ 0.1 มิลลิโมลาร์ ปริมาตรตามที่ต้องการ

3.3.6 สารละลายบัฟเฟอร์ไดโซเดียม ไฮโดรเจนฟอสเฟต โคเคอะไฮเดรต 10 มิลลิโมลาร์

ชั่งไดโซเดียม ไฮโดรเจนฟอสเฟต โคเคอะไฮเดรต 35.8 มิลลิกรัม จำนวน 3 ชุด ละลายด้วยน้ำปราศจากไอออน 8 มิลลิลิตร ในบีกเกอร์ปรับพีเอชของสารละลายด้วยกรดไฮโดรคลอริก 0.10 โมลาร์ เพื่อให้ได้สารละลายบัฟเฟอร์ที่พีเอช 7, 8 และปรับด้วยโซเดียมไฮดรอกไซด์ 0.10 โมลาร์ เพื่อให้ได้สารละลายบัฟเฟอร์ที่พีเอช 9 จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 10 มิลลิลิตร ด้วยน้ำปราศจากไอออน จะได้สารละลายบัฟเฟอร์ไดโซเดียม ไฮโดรเจนฟอสเฟต โคเคอะไฮเดรต 10 มิลลิโมลาร์ นำไปเจือจางเป็นสารละลายบัฟเฟอร์ไดโซเดียม ไฮโดรเจนฟอสเฟต โคเคอะไฮเดรต 5, 1 และ 0.1 มิลลิโมลาร์ ปริมาตรตามที่ต้องการ

3.3.7 สารละลายน้ำตาล 100 มิลลิโมลาร์

ชั่งน้ำตาลทรายแดง และน้ำตาลอ้อย อย่างละ 0.6846 กรัม ลงในบีกเกอร์ใบที่ 1-2 ตามลำดับ จากนั้นละลายด้วยน้ำปราศจากไอออน 20 มิลลิลิตร

3.3.8 สารละลายกากน้ำตาล

ชั่งกากน้ำตาล 1.3692 กรัม ลงในบีกเกอร์ จากนั้นละลายด้วยน้ำปราศจากไอออน 40 มิลลิลิตร

3.4 การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ปริมาณบราสซิโนสเตียรอยด์

ปฏิกริยาระหว่างบราสซิโนไลด์ และแคนซิลอะมิโนเฟนิลบอโรนิก แอซิด มีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้คือ ความยาวคลื่นที่ใช้ในการกระตุ้น (Excitation wavelength, λ_{ex}) ความยาวคลื่นที่สารคายแสง (Emission wavelength, λ_{em}) ค่าพีเอชของสารละลายบัฟเฟอร์ ความเข้มข้นของสารละลายบัฟเฟอร์ อุณหภูมิ ระยะเวลาที่ใช้ในการเกิดปฏิกริยา และความเข้มข้นของสารละลายรีเอเจนต์ แคนซิลอะมิโนเฟนิลบอโรนิก แอซิด จากนั้นจึงนำสภาวะที่ได้มาสร้างกราฟมาตรฐาน เพื่อทำการวิเคราะห์ปริมาณฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสเตียรอยด์รวม โดยเทียบกับบราสซิโนไลด์ ในตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยน้ำ

3.4.1 ความยาวคลื่นที่ใช้ (λ_{ex} และ λ_{em})

ปีเปตต์สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ มา 750 ไมโครลิตร และสารละลายแคนซิลอะมิโนเฟนิลบอโรนิก แอซิด 2.4 มิลลิโมลาร์ มา 100 ไมโครลิตร ใส่ในหลอดเซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร ปีเปตต์สารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่พีเอช 7 ลงไป

650 ไมโครลิตร เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง จากนั้นนำสารละลายที่ได้ไปสแกนหา λ_{ex} และ λ_{em} ด้วยเครื่องสเปกโตรฟลูออโรโฟโตมิเตอร์ ใช้ความกว้างของช่องแสงการกระตุ้น (Excitation slit width) และความกว้างของช่องแสงการคายแสง (Emission slit width) ที่ 10 และ 5 นาโนเมตร ตามลำดับ โดยเริ่มต้นตั้ง λ_{ex} ชั่วคราวไว้ที่ 230 นาโนเมตร แล้วสแกนสเปกตรัมการคายแสงของสารละลายตัวอย่าง จะทำให้ได้ λ_{em} ชั่วคราว จากนั้นใช้ λ_{em} ชั่วคราวที่ได้ สแกนสเปกตรัมการกระตุ้นของสารละลายตัวอย่าง จะทำให้ทราบ λ_{ex} ของสารละลายตัวอย่างที่แท้จริง ใช้ λ_{ex} ที่จริงที่ได้มาสแกนสเปกตรัมการคายแสงของสารละลายตัวอย่าง จะทำให้ทราบ λ_{em} ที่ถูกต้อง

3.4.2 ค่าพีเอชของสารละลายบัฟเฟอร์

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.4.1 โดยปีเปตต์สารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 10 มิลลิโมลาร์ ที่พีเอช 5, 6, 7, 8 และ 9 อย่างละ 650 ไมโครลิตร ลงในหลอดที่ 1-5 ตามลำดับ เขย่าสารละลายทุกหลอดให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร

3.4.3 ความเข้มข้นของสารละลายบัฟเฟอร์

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.4.1 โดยในหลอดที่ 1-4 ปรับปริมาตรสารละลายผสมด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ ในช่วงความเข้มข้น 0.1-10 มิลลิโมลาร์ ตามลำดับ และปรับปริมาตรสารละลายผสมด้วยน้ำปราศจากไอออน 650 ไมโครลิตร ลงในหลอดที่ 5

3.4.4 อุณหภูมิที่ใช้ในการเกิดปฏิกิริยา

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.4.1 แต่นำสารละลายผสมไปทำปฏิกิริยาที่อุณหภูมิ 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80 และ 90 องศาเซลเซียส ตามลำดับ

3.4.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการเกิดปฏิกิริยา

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.4.1 โดยตั้งสารละลายผสมให้เกิดปฏิกิริยาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 5, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 และ 70 นาที ตามลำดับ

3.4.6 ความเข้มข้นของสารละลายแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.4.1 แต่ปีเปตต์สารละลายแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 0.15, 0.45, 0.75, 1.05, 1.35, 1.50, 2.40, 3.00, 4.50 และ 6.00 มิลลิโมลาร์ มาอย่างละ 100 ไมโครลิตร ใส่ในหลอดเซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-10 ตามลำดับ

3.5 การประเมินประสิทธิภาพของวิธี (Evaluation of method performance)

การประเมินประสิทธิภาพของวิธีวิเคราะห์ที่พัฒนาขึ้นสำหรับการหาปริมาณฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสเตียรอยด์ โดยเทียบเคียงกับบราสซิโนไลด์ ด้วยเทคนิคสเปกโทรฟลูออโรเมทรี โดยปัจจัยที่ต้องทำการศึกษา ได้แก่ ช่วงความเป็นเส้นตรง กราฟมาตรฐาน ขีดจำกัดการตรวจวัด ขีดจำกัดการหาปริมาณ ความเที่ยง ผลของน้ำตาต่อการทำปฏิกิริยาอนุพันธ์ และค่าร้อยละการได้กลับคืน

3.5.1 ช่วงความเป็นเส้นตรง (Linearity)

ปีเปตต์สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ มา 15, 30, 45, 60, 75, 90, 120, 150, 180, 300, 450, 600, 750, 900 และ 1,200 ไมโครลิตร ลงในหลอดเซนตริฟิวซ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-15 ตามลำดับ โดยในแต่ละหลอดมีสารละลายแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ 100 ไมโครลิตรบรรจุอยู่ ปรับปริมาตรสารละลายจนถึงขีดบอกปริมาตรที่ 1.5 มิลลิลิตร ด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่มีค่าพีเอชเท่ากับ 7 เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร

3.5.2 กราฟมาตรฐาน (Calibration curve)

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับข้อ 3.5.1 แต่ปีเปตต์สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ มา 15, 75, 150, 300, 450, 600 และ 750 ไมโครลิตร ลงในหลอดเซนตริฟิวซ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-7 ตามลำดับ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการสร้างกราฟมาตรฐาน เพื่อหาปริมาณฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสเตียรอยด์รวม โดยเทียบเคียงกับบราสซิโนไลด์ต่อไป

3.5.3 ขีดจำกัดการตรวจวัด (Limit of detection, LOD) และขีดจำกัดการหาปริมาณ (Limit of quantification, LOQ)

ปีเปตต์สารละลายแดนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ ปริมาตร 100 ไมโครลิตร ใส่ในหลอดเซนตริฟิวซ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร จากนั้นปีเปตต์สารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่มีค่าพีเอชเท่ากับ 7 ลงไป 1,400 ไมโครลิตร เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร ทำการทดลองซ้ำ 10 ครั้ง นำข้อมูลที่ได้ไปคำนวณหาค่า LOD ($3SD/\text{slope}$) และ LOQ ($10SD/\text{slope}$)

3.5.4 ความเที่ยง (Precision)

- ความเที่ยงภายในวัน (Intra-day Precision)

ปีเปตต์สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ มา 75, 150 และ 600 ไมโครลิตร ลงในหลอดเซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-3 ตามลำดับ โดยในแต่ละหลอดมีสารละลายแคนซีลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ 100 ไมโครลิตรบรรจุอยู่ จากนั้นปรับปริมาตรสารละลายจนถึงขีดบอกปริมาตรที่ 1.5 มิลลิลิตรด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่มีค่าพีเอชเท่ากับ 7 เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร ทำการทดลองซ้ำ 7 ครั้ง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Standard Deviation, % RSD)

- ความเที่ยงระหว่างวัน (Inter-day Precision)

เตรียมสารละลายผสม และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ความเที่ยงภายในวัน โดยเตรียมสารละลายผสมใหม่ และวิเคราะห์ทุกวัน วันละ 1 ครั้ง เป็นเวลา 7 วัน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อ้อมาคำนวณค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (Relative Standard Deviation, % RSD)

3.5.5 ผลของน้ำตาต่อการทำปฏิกิริยาอนุพันธ์

- ผลของน้ำตาต่อการทำปฏิกิริยากับแคนซีลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด

ปีเปตต์สารละลายน้ำตาทรายแดง และน้ำตาอ้อย 100 มิลลิโมลาร์ และสารละลายกากน้ำตา มาอย่างละ 15, 60, 100, 300, 600 และ 900 ไมโครลิตร ลงในหลอดเซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-18 ตามลำดับ โดยในแต่ละหลอดมีสารละลายแคนซีลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ 100 ไมโครลิตรบรรจุอยู่ จากนั้นปรับปริมาตรสารละลายจนถึงขีดบอกปริมาตรที่ 1.5 มิลลิลิตรด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่มีค่าพีเอชเท่ากับ 7 เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร

- ผลของน้ำตาต่อการทำปฏิกิริยาอนุพันธ์ของบราสซิโนเลียร์อยด์

ปีเปตต์สารละลายน้ำตาทรายแดง และน้ำตาอ้อย 100 มิลลิโมลาร์ และสารละลายกากน้ำตา มาอย่างละ 600 ไมโครลิตร ใส่ในหลอดเซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร หลอดที่ 1-3 ตามลำดับ จากนั้นปีเปตต์สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ 150 ไมโครลิตร และสารละลายแคนซีลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ 100 ไมโครลิตร ใส่ตามลงไปทุกหลอด สุดท้ายปรับปริมาตรสารละลายจนถึงขีดบอกปริมาตรที่ 1.5 มิลลิลิตรด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่มีค่าพีเอชเท่ากับ 7 เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยา

เป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร

3.5.6 การหาค่าร้อยละการได้กลับคืน (% Recovery)

ตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพ ได้รับความอนุเคราะห์มาจากบ้านญาติของผู้ทำวิจัยใน อำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งเตรียมขึ้นจากพืชท้องถิ่น (การเตรียมน้ำหมักชีวภาพ แสดงดังภาคผนวก ก) และตัวอย่างปุ๋ยน้ำ ชื้อมาจากร้านขายเคมีภัณฑ์ ในอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี และในอำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี จากนั้นจึงทำการทดสอบโดยการหาค่าร้อยละการได้กลับคืนในตัวอย่างน้ำหมัก ชีวภาพ และตัวอย่างปุ๋ยน้ำ โดยทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 22 ตัวอย่าง จำแนกเป็นตัวอย่างน้ำหมัก ชีวภาพ 18 ตัวอย่าง และตัวอย่างปุ๋ยน้ำ 4 ตัวอย่าง ตัวอย่างละ 3 ความเข้มข้น ดังนี้

- ตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพ

กรองตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพด้วยกระดาษกรองเบอร์ 1 และบีบอัดตัวอย่างมา 200-700 ไมโครลิตร ขึ้นอยู่กับสี และความเข้มข้นของตัวอย่าง หรือนำตัวอย่างที่กรองแล้วไปเจือจาง ด้วยน้ำปราศจากไอออนในอัตราส่วน 1: 2-1: 10 ก่อนที่จะบีบอัดมาทำปฏิกิริยา จากนั้นบีบอัด สารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ 100 ไมโครโมลาร์ ที่ 4 ระดับ ความเข้มข้นระหว่าง 0-4 เท่าของ ความเข้มข้นของบราสซิโนไลด์ที่มีอยู่ในตัวอย่างเริ่มต้น และบีบอัดสารละลายรีเอเจนต์ แคนซิลอะมิโนเฟนิลโบโรนิก แอซิด 1.35 มิลลิโมลาร์ มา 100 ไมโครลิตร ใส่ลงในหลอด เซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร จากนั้นปรับปริมาตรสารละลายจนถึงขีดบอกปริมาตรที่ 1.5 มิลลิลิตรด้วยสารละลายฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 5 มิลลิโมลาร์ ที่พีเอชเท่ากับ 7 เขย่าสารละลายให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ให้เกิดปฏิกิริยาเป็นเวลา 20 นาทีที่อุณหภูมิห้อง และนำไปวัดค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ ที่ λ_{ex} 380 นาโนเมตร และ λ_{em} 505 นาโนเมตร ทำการทดลองซ้ำ 3 ครั้ง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการ ทดลองมาคำนวณหาค่าร้อยละการได้กลับคืนของฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสตีรอยด์รวม โดย เทียบเทียบกับบราสซิโนไลด์ (% Recovery)

- ตัวอย่างปุ๋ยน้ำ

บีบอัดตัวอย่างปุ๋ยน้ำ หรือปุ๋ยน้ำที่เจือจางด้วยน้ำปราศจากไอออนในอัตราส่วน 1: 40 หรือ 1: 100 มา 20-400 ไมโครลิตร ขึ้นอยู่กับสี และความเข้มข้นของตัวอย่าง ใส่ลงในหลอด เซนตริฟิวจ์ขนาด 1.5 มิลลิลิตร จากนั้นทำการบีบอัดสารละลาย และทำการวิเคราะห์เช่นเดียวกับ ตัวอย่างน้ำหมักชีวภาพ

3.6 การเตรียมตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ด้วยเทคนิคนิวเคลียร์แมกเนติกเรโซแนนซ์

สเปกโทรสโกปี (NMR-Spectroscopy)

ตวงน้ำหมักชีวภาพ หรือปุ๋ยน้ำ 50 มิลลิลิตร ใส่ในขวดก้นกลมขนาด 100 มิลลิลิตร นำไประเหยแอลกอฮอล์ออกด้วยเครื่องกลั่นระเหยสารแบบหมุน (Rotary evaporator) เป็นเวลา 15 นาที และให้ความร้อนแก่ตัวอย่าง โดยการปรับอุณหภูมิของอ่างน้ำที่ 50 องศาเซลเซียส จากนั้นเทสารตัวอย่างที่ผ่านการระเหยแอลกอฮอล์ออกจากขวดก้นกลม ลงในกรวยแยกสาร ทั้งสารละลายให้เย็นที่อุณหภูมิห้อง เดิมเอทิล แอซิเตท 20 มิลลิลิตร ลงไปเพื่อทำการสกัด เขย่าสารละลายในกรวยแยกทิ้งไว้ให้เกิดการแยกชั้น เก็บสารละลายในชั้นของเอทิล แอซิเตท ทำการสกัดซ้ำอีก 2 ครั้ง รวมสารละลายในชั้นเอทิล แอซิเตท ทั้ง 3 ครั้งที่ได้เข้าด้วยกัน แล้วนำไประเหยตัวทำละลายออกจนแห้งด้วยเครื่องกลั่นระเหยสารแบบหมุน (Rotary evaporator) และนำสารตัวอย่างที่ได้ไปวิเคราะห์ด้วยเทคนิคนิวเคลียร์แมกเนติกเรโซแนนซ์สเปกโทรสโกปี (NMR-spectroscopy)

3.7 การวิเคราะห์ปริมาณบราสซิโนสเตียรอยด์ในตัวอย่าง

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองการหาค่าร้อยละการได้กลับคืนมาคำนวณหาปริมาณฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสเตียรอยด์รวม ที่เทียบเคียงกับบราสซิโนไลด์ ในตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยวิธี Standard Addition โดยการสร้างกราฟระหว่างค่าความเข้มฟลูออเรสเซนซ์ และความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานบราสซิโนไลด์ที่เดิม จากนั้นแทนค่า $y = 0$ ลงในสมการเส้นตรงที่ได้จากกราฟ แล้วหาค่า x ก็จะทำให้ทราบปริมาณของฮอร์โมนพืชกลุ่มบราสซิโนสเตียรอยด์รวม ที่เทียบเคียงกับบราสซิโนไลด์ ในตัวอย่างได้